

POSTANOWIENIE

31 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 października 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.S.

przeciwko M.K. i Związkowi w K.

o ochronę dóbr osobistych, ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej M.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 3 marca 2022 r., I ACa 773/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od M.K. na rzecz M.S. kwotę 3060 (trzy tysiące sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

(R.N.)

UZASADNIENIE

Pozwany M.K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach wydanego w sprawie z powództwa M.S. w sprawie o ochronę dóbr osobistych, ustalenie i zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Ujął je w formę dwóch pytań. Pierwsze z zagadnień miało dotyczyć tego, czy w razie żądania przez powoda (na podstawie art. 24 § 1 k.c.) złożenia oświadczenia odpowiedniej treści

i w odpowiedniej formie solidarnie przez dwóch lub więcej pozwanych dopuszczalne jest uwzględnienie żądania przez sąd połączone z przeformułowaniem treści takiego oświadczenia tak, by dotyczyło odpowiednio poszczególnych pozwanych i nie uwzględniało odpowiedzialności solidarnej. Drugie z pytań odnosiło się do dopuszczalności przyjęcia solidarnej odpowiedzialności osoby prawnej i piastuna organu tej osoby za zapłatę zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz z podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

W sprawie nie występują zagadnienia prawne w opisanym wyżej rozumieniu.

Pierwsze z postawionych przez skarżącego pytań, niezależnie od jego walorów teoretycznych, nie pozostaje w związku z zarzutami skargi kasacyjnej wywiedzionej w sprawie. Pierwszy z zarzutów dotyczy bowiem ponoszenia przez skarżącego odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powoda, drugi – braku miarkowania zadośćuczynienia „w związku z przyczynieniem się do zaistniałej szkody” przez powoda, trzeci: „odpowiedniości” (w rozumieniu art. 24 § 1 k.c.) oświadczenia, które nakazano złożyć pozwanemu w aspekcie miejsca jego publikacji, a czwarty kwestii związanej z odsetkami od sumy zadośćuczynienia. Wypada przypomnieć, że – poza przypadkiem nieważności postępowania – Sąd Najwyższy związany jest podstawami skargi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Nawet w razie przyjęcia skargi do rozpoznania kwestia możliwości „rozdzielenia” i „modyfikacji” przez sąd oświadczenia, którego złożenia przez pozwanych żądał powód, nie mogłaby być zatem przedmiotem badania, jako nieobjęta zarzutami kasacyjnymi.

Tożsamy brak korelacji z zarzutami zgłoszonymi w skardze kasacyjnej cechuje drugie z przedstawionych przez pozwanego zagadnień prawnych. Z treści sformułowanego pytania wynika, że skarżący doniosłe znaczenie przydał problemowi (wykładni czy zastosowania) art. 448 i art. 441 § 1 k.c. Przepisy te zostały przywołane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak w podstawach skargi kasacyjnej nie został ujęty zarzut, który odnosiłby się do takiego naruszenia prawa materialnego. Ponadto samo zagadnienie prawne nie może być uznane za cechujące się walorem istotności. Nawet bowiem jeśli poruszony problem zostałby powiązany z pierwszym zarzutem skargi (dotyczącym jednak samej możliwości odpowiedzialności skarżącego, jako piastuna organu, za naruszenie dóbr osobistych powoda), to nie można byłoby pominąć, że kwestia ta była już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. Sąd ten wiążąco dla niniejszej sprawy przesądził (art. 398²⁰ zd. 1 i 2 k.c.), że należy dopuścić osobistą odpowiedzialność osób fizycznych, które naruszyły cudze dobra, osobiste pełniąc funkcję organu osób prawnych i występując w tym charakterze. Jak zauważył Sąd Najwyższy, dwupodmiotowość działania takiej osoby uzasadnia w tym wypadku dwupodmiotową odpowiedzialność (zob. wyrok SN z 18 lutego 2021 r., III CSKP 8/21). Definitywne (w ramach niniejszej sprawy) rozstrzygnięcie omawianego problemu jurydycznego sprawia, że nie może być on uznany za

występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne w rozumieniu przyjętym w wykładni art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając według § 2 pkt 6 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)

[ms]